

Nr 224.

Av herr **Svensson** i Grönvik **m. fl.**, om anslag till bidrag till kristillägg åt hushållningssällskapens befattningshavare.

Till befattningshavare, som äro underkastade civila och militära avlöningsreglementen, utgår för närvarande rörligt tillägg, vilket i statsverkspropositionen för budgetåret 1941/42 beräknats efter 15 procent. Till befattningshavare i statens tjänst, som icke berörts av de senast genomförda löneregleringarna, föreslås dyrtidstillägg böra fortfarande utgå enligt oförändrade grunder.

Därjämte föreslås i propositionen ett särskilt kristillägg åt löntagare med rätt till rörligt tillägg eller dyrtidstillägg.

De lönetillägg, vilka sålunda beviljats statens befattningshavare, ha icke kunnat undgå att inverka på de löner, kommunala och enskilda verk och inrättningar måste betala till sina befattningshavare.

Till dylika inrättningar höra bl. a. hushållningssällskapen. Då emellertid sällskapen till avgörande del bedriva sin verksamhet med bidrag av statsmedel och under statliga organs kontroll, hade det varit naturligt, om dyrtidstillägg av statsmedel anslagits även för deras befattningshavare. Så har dock emellertid icke skett. I den mån hushållningssällskapen icke kunnat erhålla nya eller behålla sina befattningshavare till de av Kungl. Maj:t ursprungligen fastställda minimigrundlönerna, ha sällskapen sålunda nödgats att av egna medel utfylla lönerna. Härunder har dessutom statsanslaget till sällskapens allmänna verksamhet nedsatts, under det att ökade anspråk blivit ställda på deras verksamhet, så att ett flertal befattningshavare måst anställas, utan att motsvarande statsbidrag till deras avlöning lämnats.

Det särskilda anslag å 200,000 kronor som föreslagits till hushållningssällskapen under nionde huvudtiteln torde komma att i sin helhet tagas i anspråk för de särskilda åtgärder, vilka på grund av krisförhållandena komma att åvila sällskapen. Icke heller till sällskapens kontorspersonal har särskilt statsbidrag förekommit.

Angivna förhållanden ha för många hushållningssällskap medfört ett mycket bekymmersamt ekonomiskt läge.

Det synes därför ofrånkomligt att hushållningssällskapen nu tilldelas statsanslag, som i någon mån kompenserar dem för de dyrtidstillägg de nödgats utgiva till sina befattningshavare.

En exakt uppgift över nu utgående avlöningsförmåner kan icke lämnas utan föregående utredning beträffande samtliga befattningshavares tjänstetid och därav följande antal intjänta ålderstillägg, men en ungefärlig uppskattning av medelsbehovet torde kunna erhållas genom antagandet, att nuvarande avlöning i genomsnitt motsvarar grundlön plus två ålderstillägg.

Efter denna beräkningsgrund skulle lönerna enligt i lantbruksstyrelsens senaste berättelse angivna personal hos hushållningssällskapen utgöra:

för 26 sekreterare	å kronor	6,700	.....	kronor	174,200
» 94 konsulenter	å »	5,700	.....	»	535,800
» 13 överassistenter	å »	4,000	.....	»	52,000
» 42 veterinärer	å »	7,000	.....	»	294,000
» 5 byggnadskonsulenter	å »	6,000	.....	»	30,000
» 26 hemkonsulenter	å »	3,200	.....	»	83,200
» 104 vandringsrättare	å »	3,000	.....	»	312,000
» 51 trädgårdstjänstemän	å »	4,000	.....	»	204,000
» 55 fiskeritjänstemän	å »	3,600	.....	»	198,000
» 223 övrig personal	å »	2,000	.....	»	446,000

Summa avlöningskostnader kronor 2,329,200.

Ehuru det på grund av vad ovan anförts kunde anses motiverat med ett statsanslag, motsvarande civila avlöningsreglementets rörliga tillägg, eller 15 procent å utgående löner, torde en så betydande utgiftsökning icke vara möjlig i nuvarande statsfinansiella läge.

Skäligt synes dock vara, att hushållningssällskapen beredas någon kompensation för sina ökade löneutgifter, motsvarande åtminstone det procenttal, 4 procent, som i statsverkspropositionen under Utgifter å driftbudgeten, för flera huvudtitlar gemensamma frågor har upptagits som kristillägg för befattningshavare i statens tjänst.

Med stöd av vad sålunda anförts få undertecknade hemställa,

att riksdagen för budgetåret 1941/42 måtte bevilja hushållningssällskapen i bidrag till kristillägg åt sällskapens befattningshavare under år 1941 ett anslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1941.

Hjalmar Svensson,
Grönvik.

Viktor J. Mattsson.

Osc. Werner.